

“Het programma Water-Land-Schap fungeert ook als leerschool voor de overheid.”

duur – en zelfs de rechtsonzekerheid rond het aantrekken van kwetsbare soorten als drempels vernoemd. Om tegemoet te komen aan een aantal van deze bekommernissen, werd geopteerd om zowel in deze regio als in de gebiedscoalitie Maasvallei en Kempen~Broek (Noordoost-Limburg) op enkele landbouwbedrijven te experimenteren met een meer flexibele vorm van niet-productieve, kruidenrijke grasbufferstroken. Deze bufferstroken sluiten als demomaatregel immers perfect aan op het Water-Land-Schap-programma. Ze beschermen de waterloop tegen vervuiling door meststoffen en bestrijdingsmiddelen, en ook tegen beschadiging door groundbewerking. Bovendien kan op die strook – mits een aangepast maaibeheer en het bijzaaien van kruiden –

meer waardevolle vegetatie ontstaan. Die kan pollen en nectar leveren voor allerlei insecten en ook bescherming en voedsel bieden voor andere diersoorten, zoals akkervogels.

Nieuw aan de bufferstroken die binnen deze werkingsgebieden worden geïmplementeerd, is het feit dat landbouwers bij de uitvoering in vergelijking met de klassieke BO meer vrijheidsgraden krijgen. Zo blijft uiteraard het verbod op bestrijdingsmiddelen en bemesting op de strook gelden, maar is er in beide werkingsgebieden de mogelijkheid om de strook (tegen een mindervergoeding) te gebruiken als kopakker of als toegangsweg voor de beregeningsinstallatie. Ook rond de locatie en de breedte van de strook werd flexibiliteit geboden. De inplanting gebeurt bij voorkeur naast een waterloop, maar in Limburg kan die ook elders goed gebruik worden gemaakt, mits akkoord van het projectteam. Zolang een minimumbreedte van 3 meter wordt aangehouden, kunnen stroken variëren in lengte tegen een variabele vergoeding. In Limburg staat het de deelnemende landbouwers ook vrij om de stroken zaadmengsel samen te stellen.

En ze konden ook mee de contractduur bepalen. Tot slot zijn er in deze experimentele fase geen repercussies rond de mestbalans.

Flexibiliteit voor duurzaamheid

“De bedoeling van deze experimentele BO is het opdoen van ervaringen en het spelen met vrijheidsgraden voor de landbouwer en vervolgens hieraan de effecten op het terrein versnald te zien”, aldus Leen Verbeert van Boeren Natuur Vlaanderen, dat partner is in {beek.boer.bodem}. Aan de ervaringen positief zijn, kan er richting het beleid een positief signaal gegeven worden om in dit opzicht de conventionele BO flexibeler op te stellen. Het programma Water-Land-Schap fungeert immers ook als leerschool voor de overheid.

Het is goed dat er binnen dit kader op een laagdrempelige manier kan worden gekeken of minder restricties misschien net meer opportuniteiten bieden voor de waterkwaliteit en de biodiversiteit.”

De eerste bevindingen zijn alvast zeer positief. “De deelnemende bedrijven in onze coalitie zijn grote melkveebedrijven. De landbouwers hebben een erg drukke agenda. Toch denken ze actief mee over de inplanting van de strook, het type mengsel en zelfs de aansluiting op de lokale natuurwaarden. Er werd zelfs zonder onze insteek contact gelegd met zowel Natuurpunt als de lokale wildbeheereenheid”, zegt Erwin Christis, die het project in Limburg leidt. Boeren Natuur Vlaanderen zal de ontwikkelingen van nabij opvolgen en later op het jaar – wanneer de stroken in volle groei zijn – demo-activiteiten organiseren. Want uiteindelijk telt vooral het resultaat op het terrein. ■

Boeren kleuren het landschap met een kruidenrijke grasbufferstrook.

Water•Land•Schap

Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling
Europa investeert in zijn platteland

VLAAMSE LAND MAATSCHAPPIJ

Provincie Antwerpen

